

Nr 86.

Av herrar **Sköldén** och **Gustavson, John**, om viss ändring i förordningen angående statsbidrag för anordnande av skolskjutsar för skolpliktiga barn.

Enligt gällande förordning, Svensk författningssamling nr 449/1935, kan skoldistrikt erhålla bidrag med åtta tiondelar av styrkta verkliga kostnader för anordnande av skolskjutsar. Statsbidrag utgår företrädesvis, då genom anordnande av skolskjuts besparingar i det allmännas utgifter för skolväsendet i övrigt uppstå. Anordnas skolskjutsar för beredande av undervisning av barn i skola av högre skolform än den, barnen annars skulle tillhöra, eller eljest för åstadkommande av förbättring av skolväsendet, och äro kostnaderna härför jämförelsevis ringa, må, om skolförbättringen på annat sätt icke skulle kunna ernås utan större kostnader än skolskjutsarna betinga, statsbidrag kunna utgå, ändock att genom skjutsanordningen inga direkta besparingar i det allmännas utgifter för skolväsendet uppstå. Statsbidrag må jämväl kunna utgå, där allenast besvärlig skolväg åberopas såsom skäl för sådant bidrag, dock endast i fall då barns skolgång vid synnerligen lång eller svår skolväg genom skolskjuts avsevärt underlättas.

Som avgörande skäl för beviljande av statsbidrag till skolskjutsar gäller sålunda att det allmänna gör besparingar i utgifterna för skolväsendet, vilket i och för sig är en god huvudregel för tilldelande av statsbidrag. Men med hänsyn till den stora betydelse folkskoleväsendet har och de många svårigheter som möta på skilda orter vid genomförandet av förbättringar av undervisningen kan dock en dylik sparsamhetsregel bli till hinder för en normal utveckling av folkskoleväsendet på landsbygden, för vilken skolskjutsarna kunna bli av största betydelse.

Inom en snar framtid blir frågan om att genomföra det år 1936 beslutade sjunde skolåret aktuell inom de allra flesta skoldistrikt på landsbygden. För genomförande av det sjunde skolåret torde på många håll ett ganska omfattande omorganisationsarbete av folkskoleväsendet bli nödvändigt för att av det sjunde skolåret skall kunna utvinnas största möjliga effekt i undervisningshänseende. Det skulle enligt vår mening vara av betydande värde om det, innan planerna för det praktiska genomförandet av det sjunde skolåret taga fastare form i de olika skoldistrikten, kunde beredas vissa lättnader uti villkoren för erhållande av statsbidrag till skolskjutsar. Som huvudskäl för erhållande av dylikt bidrag bör enligt vår mening gälla, att skolväsendet därigenom förbättras dock utan att skolskjutsarna medföra förhållandevis orimligt höga kostnader för det allmänna.

I detta sammanhang vilja vi framhålla betydelsen — ja, nödvändigheten utav att skolskjutsar i större utsträckning än vad hittills skett beredas barn

med långa skolvägar. Det är mycket vanligt att barn på landsbygden ha en skolväg på 5—6 km. Visserligen är det så, att dessa barn, därest de gå i skola med heltidsläsning, vilket nu dessbättre är det vanligaste, erhålla lov någon dag i veckan, men det är ändå oerhörda strapatser barnen med så långa skolvägar ha att utstå, vartill kommer att de regelbundet återkommande lovdagarna verka hämmande på undervisningen. Den formulering nu gällande förordning har om bidrag till skolskjutsar i nu åsyftade fall tvingar till alltför stor återhållsamhet för erhållande av sagda bidrag. Det är endast i alldeles särskilt svåra fall och där skolskjutsar kan anordnas utan nämnvärda kostnader, som statsbidrag kan erhållas för skjutsning av barn, som ha långa skolvägar. Det synes oss även som om en del av landets folkskoleinspektörer vid utövande av sin verksamhet kommit till den uppfattningen, att skolskjutsarna böra förekomma mera allmänt, vilket vi förmena knappast torde kunna ske med mindre det blir ändring i gällande bestämmelser i ämnet.

Med stöd av vad vi sålunda anfört hemställa vi,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om sådan ändring i gällande förordning angående bidrag till skolskjutsar, att statsbidrag till skolskjutsar må utgå företrädesvis då genom anordnande av skolskjuts förbättring av skolväsendet åstadkommes samt då barn ha lång och svår skolväg.

Stockholm den 22 januari 1938.

K. I. Sköldén.

John Gustavson.